

RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE

Inženierekonomikas fakultāte

**RŪPNIECĪBAS
ATTĪSTĪBA PĀREJAS PERIODĀ**

Starptautiskās zinātniski praktiskās konferences
referātu tēžu krājums
Rīgā 1999. gada 10. decembrī

Rīgas Tehniskā universitāte

Rīga - 1999

L.Ribickis, Dr.habil.sc.ing. profesors
Rīgas Tehniskā universitāte,
Latvija

INOVĀCIJU POLITIKAS REALIZĀCIJAS ASPEKTI LATVIJAS AUGSTSKOLĀS

Latvijas Republikas Izglītības un Zinātnes ministrija 1993.gadā izstrādāja koncepciju par zinātnietilpīga biznesa atbalsta struktūrām. Tai pašā gadā tika nodibināts Latvijas Tehnoloģiskais centrs, kura galvenais uzdevums ir transformēt Latvijas Zinātņu akadēmijas zinātniski pētnieciskās laboratorijas par high-tech uzņēmumiem un atbalstīt to darbību sākuma periodā.

Pie Rīgas Tehniskās Universitātes un Latvijas Universitātes 1996. gadā tiek nodibināts Latvijas Tehnoloģiskais parks kā bezpeļņas organizācija sabiedrība ar ierobežotu atbildību ar mērķi aktivizēt Latvijas universitātēs un augstskolās izstrādāto jauno produktu un tehnoloģiju ieviešanu tirgū caur privātā un valsts biznesa struktūrām. Inovāciju darbības pamatā ir trīs stūrakmeņi: idejas avots (universitāšu zinātniskais potenciāls); finansiālais nodrošinājums (augsta riska fondi: "start-up", "spinn-of" utt.); infrastruktūra un menedžments (Tehnoloģiskā biznesa inkubators, Tehnoloģiskais parks vai centrs utt.).

Zinātnietilpīgu biznesu uzsākot attīstības fāze ir ilgstošāka un papildus finansējums parasti nepieciešams 2...3 gadus, lai pārvarētu zināmo "nāves ieleju". Mūsu valstī palīdzību mazo un vidējo uzņēmumu atbalstam šajā gadījumā grūti atrast. Zinātnietilpīgs bizness ir cieši saistīts ar intelektuālo īpašumu un tā aizsardzību un novērtēšanu. Patreizējās valsts aktivitātes šajās jomās ir novedušas pie tā, ka zinātnieku izgudrojumi ir vāji aizsargāti un vairums no tiem netiek pat patentēti. 1998. gadā valdība izskatīja koncepciju par inovatīvu darbību Latvijā, bet 1999. gada valsts Nacionālā plānā ir paredzēts palielināt atbalstu jaunu tehnoloģiju un produkcijas izstrādātājiem, veidot inovatīvās darbības atbalsta struktūru, kā arī izstrādāt valsts politiku inovāciju jomā.

Latvijas Tehnoloģiskais parks izstrādā zinātnietilpīgas produkcijas katalogus latviešu un angļu valodā tādējādi veicot marketingu universitāšu un pētniecisko institūtu jaunajām idejām un tehnoloģijām. Veidojas universitāšu tehnoloģisko menedžeru tīkls, kura uzdevums ir ātri un precīzi veikt informācijas analīzi un apmaiņu ar aktīvi strādājošiem zinātniekiem un uzņēmumiem kā Latvijā tā ārzemēs. Jauno ražošanas tehnoloģiju ieviešanas atbalstam Latvijas Tehnoloģiskajā parkā sadarbībā ar Zviedrijas uzņēmumu *Reglertekniska Ingenjorsbyran AB* ir izveidots industrijas speciālistu apmācības laboratoriju komplekss "Regulēšanas tehnikas centrs", kurā jau tā darbības pirmajā gadā sertifikātus ieguvuši 42 speciālisti no dažādiem uzņēmumiem.